

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **H. T. K. S.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, za účasti osoby zúčastněné na řízení: V. H., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2025, č. j. OAM-3495-63/PP-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2026, č. j. 29 A 1/2026-81, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á**.
- II. Žalobkyni **se u k l á d á** zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši **1.000 Kč**, a to ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím zamítl dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky rodinného příslušníka občana Evropské unie (dále jen „EU“), který sám není občanem EU. Důvodem zamítnutí žádosti bylo důvodné nebezpečí, že by žalobkyně mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Současně s tím žalovaný stanovil žalobkyni dle § 87e odst. 4 téhož zákona lhůtu k vycestování z území České republiky v délce 35 dnů od právní moci rozhodnutí. Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) výše nadepsaným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, s níž spojila návrh na přiznání odkladného účinku. V odůvodnění návrhu uvádí, že nepřiznáním odkladného účinku by jí, jakož i jejím rodinným příslušníkům vznikla nenahraditelná závažná újma, která by zároveň znamenala nepřiměřený zásah do práva na respektování soukromého a rodinného života. Stěžovatelka je matkou dvou nezletilých dcer a jednoho zletilého syna, přičemž všechny její děti jsou státními občany České republiky. Se svým zletilým synem sdílí společnou domácnost. V době, kdy byla stěžovatelka ve výkonu

trestu odnětí svobody, byly všechny její děti umístěny do pěstounské péče, přičemž dvě doposud nezletilé dcery jsou v pěstounské péči i nadále. Stěžovatelka však přesto neztratila kontakt se svými dětmi, má s nimi dobrý vztah, každodenně je kontaktuje, pravidelně navštěvuje, tráví s nimi volný čas a příležitostně zasílá pěstounům peníze na jejich výživu, případně zasílá dětem dárky. Přestože jsou její dcery v pěstounské péči, považují stěžovatelku za svoji matku. Ani ve správním řízení nebylo zpochybněno, že stěžovatelka je rodinným příslušníkem občana EU. Z hlediska podpory, péče a výchovy nezletilých dcer a nezaopatřeného zletilého syna je přítomnost stěžovatelky na území České republiky zcela nezbytná.

[3] Stěžovatelka dále uvádí, že momentálně nemá jinou možnost úpravy svého pobytového statusu na území České republiky. Nemůže úspěšně žádat o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny či za účelem investování, o vízum k pobytu nad 90 dní za účelem podnikání ani o zaměstnaneckou kartu. Jakmile všechny její děti dosáhnou věku 21 let, pozbyde i status rodinného příslušníka občana EU, tedy možnost získat povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU. Již bylo vůči ní zahájeno řízení o správním vyhoštění, které doposud nebylo skončeno, neboť správní orgán vyčkával konce řízení před městským soudem. Nebude-li tedy kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, hrozí stěžovateli bezprostředně správní vyhoštění, s nímž bude spojena nemožnost vrátit se po bližší neurčenou dobu na území České republiky. V důsledku toho by došlo ke zpretrhání jejich rodinných vazeb. Navíc nelze akceptovat závěr, že by byla nucena opustit území České republiky až v důsledku správního vyhoštění, neboť povinnost opustit území jí byla stanovena již v napadeném rozhodnutí.

[4] Stěžovatelka konečně uvádí, že přiznáním odkladného účinku nevznikne žádná újma jiným osobám, neboť dopady napadeného rozhodnutí se týkají pouze stěžovatelky a její rodiny. Dle názoru stěžovatelky je splněna i podmínka, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nedojde k narušení důležitého veřejného zájmu. Pro zamítnutí návrhu totiž nepostačí pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, nýbrž je zapotřebí provést test proporcionality hrozícího zásahu do základního práva stěžovatelky a veřejného zájmu. Stěžovatelka sice byla opakovaně odsouzena za páchání trestné činnosti, od poslední trestné činnosti však uplynulo již 9 let. K podmíněnému propuštění stěžovatelky z výkonu posledního trestu došlo s ohledem na vzorné chování, v čemž pokračuje i po propuštění na svobodu. Předchozí trestná činnost nemůže za daných okolností převážet nad zájmem na ochraně jejího soukromého a rodinného života.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje zamítnutí návrhu. Dle jeho názoru není v případě stěžovatelčiny návrhu splněna ani jedna ze tří podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelka se na území České republiky dopouštěla zvláště závažné drogové trestné činnosti. V roce 2016 byla podmíněně propuštěna z výkonu trestu, v rámci zkušební doby však byla opětovně odsouzena. Kromě opakovaného odsouzení za trestnou činnost páchala stěžovatelka na území České republiky rovněž přestupky a bylo s ní zahájeno řízení o správním vyhoštění, neboť na území České republiky pobývá neoprávněně. Nezletilé děti stěžovatelky jsou momentálně svěřeny do pěstounské péče, přičemž z šetření odboru sociálních věcí Městského úřadu H. vyplynulo, že je o ně dobře postaráno. Stěžovatelčin syn je zletilý, dosáhl již věku 21 let, a je tudíž schopen se o sebe

pokračování

postarat sám. Podporu ve formě peněz a dáreků může stěžovatelka svým dětem zasílat i ze zahraničí.

[6] Osoba zúčastněná na řízení se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřila.

[7] Kasační stížnost v této věci nemá ze zákona odkladný účinek. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) jej však může na návrh stěžovatele přiznat, jsou-li splněny tři podmínky plynoucí z § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“): 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro navrhovatele znamenat újmu; 2) újma musí být pro navrhovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[8] Skutečnosti nasvědčující vzniku nepoměrně větší újmy navrhovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, tedy závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat hrozbu vzniku újmy má stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje, a uvést její intenzitu. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[9] NSS předně uvádí, že újma, která může cizinci vzniknout v důsledku vycestování do země původu, nemusí být nutně spojena s rozhodnutím o vyhoštění, neboť povinnost vycestování může vyplývat již z rozhodnutí o zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění. K tomu je však třeba dodat, že povinnost opustit území má *a priori* každý cizinec, který není držitelem platného pobytového oprávnění, bez ohledu na to, zda byla cizinci autoritativně uložena rozhodnutím správního orgánu na úseku pobytu cizinců. V opačném případě by porušoval povinnost, kterou mu stanoví § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, čímž by se dopustil přestupku dle § 156 odst. 1 písm. f) téhož zákona a vystavoval se nebezpečí vydání rozhodnutí o navrácení (např. v podobě uložení správního vyhoštění). V této souvislosti je třeba připomenout, že institut odkladného účinku kasační stížnosti slouží k tomu, aby byly prozatímně odvráceny účinky správního rozhodnutí, které by pro stěžovatele mohly představovat závažnou újmu. Jak již přitom NSS naznačil výše, v situaci, kdy správní rozhodnutí cizinci ukládá povinnost opustit území České republiky, avšak tato povinnost mu vyplývá již ze samotného faktu, že není držitelem platného pobytového oprávnění, nemůže odklad účinků správního rozhodnutí na povinnosti cizince vycestovat z území České republiky nic změnit. Jak již NSS uvedl v usneseních ze dne 16. 12. 2020, č. j. 8 Azs 196/2020-36, ze dne 21. 12. 2021, č. j. 8 Azs 367/2021-33, či ze dne 1. 10. 2020, č. j. 8 Azs 125/2020-34, je třeba se zabývat otázkou, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vůbec bylo způsobilé odvrátit stěžovatelkou tvrzenou újmu spočívající v povinnosti vycestovat z území ČR zpět do Vietnamu. Tak by tomu nebylo například tehdy, pokud by stěžovatelka již v průběhu správního řízení vedoucího k vydání napadeného rozhodnutí neměla oprávnění na území ČR pobývat, a to ani na základě tzv. fikce pobytového oprávnění, anebo by naopak bylo zřejmé, že jí již svědčí jiný pobytový titul.

[10] Dle § 87y odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ve vztahu k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU platí, že „rodinný příslušník

občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na území pobývá společně s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky, je oprávněn pobývat na území do dne nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti“. Dle odst. 3 téhož ustanovení „*oprávnění pobývat na území podle odstavce 1 neplatí, pokud nabylo právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, trestu vyhoštění, ukončení přechodného pobytu nebo o zrušení trvalého pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo jde-li o opakovaně podanou žádost, v níž nejsou uvedeny nové skutečnosti, které rodinný příslušník občana Evropské unie nemohl uplatnit v řízení o předchozí žádosti“.* V posuzované věci je zřejmé, že stěžovatelka na území České republiky pobývá s blízkým rodinným příslušníkem, který je občanem České republiky, konkrétně se svým zletilým synem, s nímž sdílí společnou domácnost. Ze žádného podkladu, které má NSS k dispozici, nevyplývá, že by nastala některá ze situací předvídaných v § 87y odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Lze tudíž předpokládat, že stěžovatelce v průběhu správního řízení svědčila fikce pobytového oprávnění dle § 87y zákona o pobytu cizinců. Odkladný účinek přiznaný kasační stížností, jenž by působil ve vztahu k právní moci rozsudku městského soudu i právní moci rozhodnutí žalovaného, by byl způsobilý odvrátit stěžovatelkou tvrzenou újmu přímo související s povinností vycestovat z území České republiky, neboť by tím byla dočasně obnovena fikce pobytového oprávnění.

[11] NSS se dále zabýval tím, zda jsou v případě stěžovatelky splněny věcné podmínky k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Prvně zkoumal, zda stěžovatelka osvědčila, že by pro ni výkon rozhodnutí znamenal nepoměrně větší újmu, než která by v důsledku přiznání odkladného účinku hrozila jiným osobám. Dospěl přitom k závěru, že v kontextu stěžovatelčiných tvrzení a okolností věci je vznik určité újmy na stěžovatelčiných právech v důsledku výkonu rozhodnutí myslitelný. Nejedná se však o újmu dosahující vysoké intenzity. Stěžovatelka tuto újmu spatřuje zejména v potenciálním zpřetrhání vazeb se svými dětmi, k čemuž by mohlo dojít vlivem jejího vycestování. Z okolností případu přitom vyplývá, že stěžovatelka chová osobní a citové vazby ke svým dětem, se synem sdílí společnou domácnost a s dcerami udržuje pravidelný kontakt. Je však třeba zohlednit i další okolnosti věci. Závažnost hrozící újmy totiž zásadně snižuje skutečnost, že stěžovatelka o své děti osobně nepečuje a nečinila tak ani podstatnou část jejich dětství, resp. dospívání. Její nezletilé dcery jsou v pěstounské péči, v níž je o ně dobře postaráno, a dle svého vlastního vyjádření si své setrvání v pěstounské péči samy přejí. Její syn je dospělý, mateřskou péči tedy již nevyžaduje a ve věku 21 let by měl být schopen se sám o sebe postarat. Jak již uvedl městský soud ve svém usnesení o nepřiznání odkladného účinku žalobě, stěžovatelce nebude v důsledku vycestování nijak bráněno v tom, aby své děti i nadále kontaktovala, neboť v dnešní době k tomu existují dostatečné technické prostředky. Stejně tak bude moct svým dětem zasílat dárky. Jedinou zásadní změnou v kontaktu mezi stěžovatelkou a jejími dětmi tedy bude to, že nebude nadále docházet k osobnímu kontaktu. NSS však připomíná, že k tomuto druhu kontaktu mezi stěžovatelkou a jejími dětmi nedocházelo ani v minulosti kvůli její trestné činnosti. Navíc tomu tak bylo v době, kdy byly všechny její děti v mnohem zranitelnějším věku, v němž se obvykle formují emoční vazby na rodiče. Stěžovatelka pomíjí, že se trestné činnosti dopouštěla opakovaně od roku 2004, přičemž velkou většinu doby mezi lety 2010 a 2022 (tedy již v době, kdy byl její nejstarší potomek v předškolním věku) strávila buďto ve vazbě, nebo ve výkonu trestu odnětí svobody. Zmiňuje-li tedy v návrhu to, že pro její děti je kontakt s ní nenahraditelný, zcela pomíjí, že v minulosti se její děti obešly i bez tohoto kontaktu, přestože byl pro ně v mladším věku daleko podstatnější.

pokračování

Rodinný a soukromý život, jehož se nyní v návrhu na přiznání odkladného účinku dovolává, byl tudíž předně zcela zásadně narušen jednáním samotné stěžovatelky.

[12] Nelze učinit závěr, že by děti byly na stěžovatelce materiálně závislé. Jak již NSS uvedl výše, stěžovatelčin syn je dospělý, a může se tudíž materiálně zajistit sám. Stěžovatelka sice tvrdí, že je nezaopatřený, toto tvrzení však nijak nedokládá (např. nedoložila, že by byl studentem vysoké školy). O její dcery je materiálně postaráno ze strany pěstounů, stěžovatelka ostatně ani netvrdí opak.

[13] Konečně nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že odkladný účinek kasační stížnosti je institutem pouze dočasným. Jeho přiznání nemůže vést k trvalému obnovení fikce pobytového oprávnění. Dle § 172 odst. 10 zákona o pobytu cizinců „o žalobě proti rozhodnutí podle § 168 odst. 3 soud rozhodne do 90 dnů ode dne podání žaloby. Je-li podána kasační stížnost, Nejvyšší správní soud projedná a rozhodne věc přednostně a s nejvyšším urychlením, nejpozději do 90 dnů ode dne, kdy byla kasační stížnost podána.“ Mezi rozhodnutí dle § 168 odst. 3 řadí zákon o pobytu cizinců i rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky rodinného příslušníka občana EU tedy NSS rozhodne o kasační stížnosti (jejíž vady však nebyly doposud odstraněny) v uvedeném časovém horizontu. Odloučení stěžovatelky od jejích dětí by tudíž vlivem nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti trvalo maximálně po dobu několika málo měsíců, kterou NSS nepovažuje s ohledem na ostatní okolnosti věci za příliš dlouhou. I tato skutečnost oslabuje intenzitu újmy, která by stěžovatelce hrozila výkonem správního rozhodnutí.

[14] NSS tedy uzavírá, že výkon rozhodnutí žalovaného by sice pro stěžovatelku znamenal újmu, kterou nelze považovat za bagatelní, nejednalo by se však o újmu natolik závažnou, aby odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[15] I kdyby však NSS přistoupil na stěžovatelčinu argumentaci stran závažnosti hrozící újmy, nelze na její intenzitu pohlížet izolovaně, ale v kontextu dalších podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V případě stěžovatelky totiž existují dostatečně silné důvody domnívat se, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. NSS v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“

[16] NSS v této souvislosti konstatuje, že stěžovatelka v průběhu většiny doby jejího pobytu na území České republiky projevovala značnou neúctu k jejímu právnímu řádu (na území České republiky přicestovala neoprávněně, získala trvalý pobyt uzavřením účelového sňatku s občanem České republiky, opakovaně páchala trestnou činností). Od spáchání posledního trestného činu sice uplynulo již 9 let, nelze však odhlédnout od skutečnosti, že po jejím podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody stále neuběhla zkušební doba.

V minulosti přitom stěžovatelce nezabránila v páchání trestné činnosti ani skutečnost, že byla ve zkušební době po podmíněném propuštění z výkonu předchozího trestu odnětí svobody. Nebránila jí v tom ostatně ani skutečnost, že je matkou (tehdy ještě malých) dětí, které v případě jejího odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody budou muset být umístěny do náhradní péče. NSS rovněž podotýká, že stěžovatelka spáchala zvláště závažnou trestnou činnost, s níž je spojena vysoce závažná porucha veřejného zájmu a vysoká míra společenské nebezpečnosti.

[17] Nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že stěžovatelka na území České republiky pobývá již několik let nelegálně. V návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti sice tvrdí, že po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody vede řádný život, zcela přitom přehlíží fakt, že kdyby tomu tak skutečně bylo, vyhověla by zákonu o pobytu cizinců a opustila území České republiky dobrovolně. Veřejný zájem na ochraně společnosti před závažnou kriminalitou a s ní spojenými dalšími protispoločenskými jevy v posuzované věci převažuje nad ochranou rodinného a soukromého života stěžovatelky a jejích dětí.

[18] Závěrem NSS připomíná, že usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze rozhodnutím předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[19] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1.000 Kč. Povinnost zaplatit tento soudní poplatek vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, *per analogiam*; viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS]. NSS proto uložil stěžovatelce povinnost zaplatit soudní poplatek. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[20] Soudní poplatek lze zaplatit v hotovosti na pokladně soudu nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 - 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závažný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1040508126. Platbu je možné provést i QR kódem:

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán celní správou.

pokračování

4 Azs 81/2026-40

V Brně dne 28. května 2026

Mgr. Tomáš Kocourek
předseda senátu